

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष १०, अंक ३]

मंगळवार, फेब्रुवारी २७, २०२४/फाल्गुन ८, शके १९४५ [पृष्ठे १९, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

[खालील विधेयकाचे हिंदी (देवनागरी लिपी) भाषांतर महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिद्ध करण्यात यावे. प्रसिद्ध केल्याचा दिनांक निर्देशित करण्यात यावा].

पुढील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम यातील नियम ११६ (१) च्या पहिल्या परंतुकान्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. A. BILL No. V OF 2024.

A BILL

TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN
FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED
FUND OF THE STATE FOR THE SERVICES AND PURPOSES OF THE YEAR
ENDING ON THE THIRTY-FIRST DAY OF MARCH 2024.

सन २०२४ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५.

दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजुरी देण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करण्याकरिता ; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत मंजुरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे ; त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या पंचाहत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

- या अधिनियमास, महाराष्ट्र (पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२४, असे म्हणावे.

संक्षिप्त नाव.

(१)

सन २०२३- २. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपणाऱ्या वर्षात, या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या २०२४ या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील किंत्येक खुर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी, वित्तीय यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजे, आठ वर्षासाठी हजार सहाशो नऊ कोटी सतरा लाख तीन हजार रुपये एवढी एकूण बेरीज होणाऱ्या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग राज्याच्या एकत्रित करता येईल.

निधीतून
रुपये

८६,०९,१७,०३,०००
काढणे.

विनियोजन. ३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजुरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग, दिनांक ३१ मार्च २०२४ रोजी संपणाऱ्या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

अनुदानाचा
किंवा इतर
विनियोजनाचा
क्रमांक

(१) क्रमांक
(२) कामे व प्रयोजने
विनियोजनाचा
क्रमांक

अनुदानाचा
(कलमे २ व ३ पहा)

	(३) लेखाचिरं विद्यान-समेन मात देऊन मंजूर केलेल्या रकमपेक्षा अधिक नसरील अंशा रकमा -	(४) रुपये विद्यान-समेन एकत्रित निधीचर माहित केलेल्या रकमपेक्षा एकूण
(५) रुपये ए-महसुली लेखावरील खर्च सामान्य प्रशासन विभाग	(६) रुपये विद्यान-समेन मात देऊन मंजूर केलेल्या रकमपेक्षा अधिक नसरील अंशा रकमा -	(७) रुपये विद्यान-समेन एकत्रित निधीचर माहित केलेल्या रकमपेक्षा एकूण
५-१ सामाजिक सेवा	२२१६, गृहनिर्माण २२२५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण २२५०, इतर सामाजिक सेवा २२१९, सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	१६,००० १६,०००
५-२ गृह विभाग	२०१४, घरीस प्रशासन २०५५, पोलीस २०७०, इतर प्रशासनिक सेवा	५५,००० ५५,०००
५-३ वाहनांवरील कर	२०४१, वाहनांवरील कर ३०५५, मार्ग परिवहन ३०५६, अंतर्देशीय जल परिवहन	५,००० ५,०००
५-४ तुरंगा	२०५६, तुरंगा	६८,५६,८५,००० ... ६८,५६,८५,०००
५-८ पूर्ण नियंत्रण व जलान्सस्सरण	२१७१, पूर्ण नियंत्रण व जलान्सस्सरण	१६,५७,९७,००० ... १६,५७,९७,०००
	एकूण-गृह विभाग	६८,५६,९७,००० ... ६८,५६,९७,०००

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, फेब्रुवारी २७, २०२४/फाल्युन ८, शके १९४५

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने विनियोजनाचा क्रमांक (२)	लेखाशिर्ष (३)	महसूल व वन विभाग		रुपये (४)	रुपये (५)	रुपये (६)
			विधानसभेने मात देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधिवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा			
सो-१	महसूल आणि जिल्हा प्रशासन	२०२९, २०४५, २०५३, २०७०, २८५३,	जमीन महसूल विक्रेय वस्तू व सेवा यांवरील इतर कर व शुल्क जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा अलोहदुर्वत खाणकाम व धातुशास्त्रीय उद्योग	१,०००	१,०००	१,०००	
सो-२	मुद्रांक व नोंदवी	२०३०,	मुद्रांक व नोंदवी	८७,७८,३९,०००	८७,७८,३९,०००	८७,७८,३९,०००	८७,७८,३९,०००
सो-५	इतर सामाजिक सेवा	२२१०, २२२५, २२३५, २२५०,	नगरविकास अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्यसंख्याक यांचे कल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा	२,०००	२,०००	२,०००	२,०००
सो-६	नैसारिक आपरीच्या निवारणासाठी सहाय्य	२२४५,	नैसारिक आपरीच्या निवारणासाठी सहाय्य	१६,६२,०९,८८,०००	१६,६२,०९,८८,०००	१६,६२,०९,८८,०००	१६,६२,०९,८८,०००
सो-७	वने	२४०६, २४१५, २५५९,	वनीकरण व वनजीवन कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण डॉगराळ क्षेत्रे	१,०००	१,०००	१,०००	१,०००
सो-८	कृषि, पशुसंवर्धन, दुधव्यवस्था विकास व मत्यव्यवस्था विभाग	१७,४९,८०,३२,०००	एकूण-महसूल व वन विभाग	१७,४९,८०,३२,०००	१७,४९,८०,३२,०००	१७,४९,८०,३२,०००	१७,४९,८०,३२,०००
सो-९	कृषि सेवा	२४०१, २४०२,	पीक संवर्धन मृद व जलसंधरण	१,०००	१,०००	१,०००	१,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा फिंचा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	विद्यानसभेने मात देऊन		एकत्रित निधीवर भारित मंडूर केलेल्या रकमांपेक्षा केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण अधिक नसातील अशा रकमा - (४)
		लेखाशिर्झ	रुपये	
		(३)	(५)	
३१-४	पशुसंवर्धन	२४९५,	कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	५,०००
३१-५	दुष्यव्यवस्था विकास	२४०३,	पशुसंवर्धन	५,०००
		२४०४,	दुष्यव्यवस्था विकास	२,०४,७६,३५,०००
			एकूण-कृषि, पशुसंवर्धन, दुष्यव्यवस्था विकास व मत्यव्यवसाय विभाग	२,०४,७६,४९,०००
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग				
३२-२	सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण	१०,०००
			एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	१०,०००
नगरविकास विभाग				
३५-२	नगरविकास आणि इतर प्रात सेवा	२०५३,	निहा प्रशासन	५,०७,९३,६४,०००
		२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा	...
		२२१७,	नगरविकास	५,०७,९३,६४,०००
		३०५४,	मार्ग व पूळ	५,०७,९३,६४,०००
वित्त विभाग				

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, फेब्रुवारी २७, २०२४/फाल्युन ८, शके १९४५

अनुदानाचा
किंवा इतर
विनियोजनाचा
क्रमांक
(१)

कामे व प्रयोजने

लेखाशिर्झ

एकूण

	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	विधानसभेने मत देऊन अधिक नसातील अशा रकमा -	
			(३)	(४)
जी-२	इतर आधिक आणि सर्वसाधारण सेवा	२०७०, २०७५,	इतर प्रशासनिक सेवा संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	१,००० ...
जी-३	व्याज प्रदाने व ऋण सेवा	२०४८, २०४९,	ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यांसाठी विनियोजन व्याज प्रदाने	...
जी-५	निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०७१,	निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	...
			एकूण-वित्त विभाग	४,३२,८७५,००,०००
				४,३२,८७५,०२,०००

	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	विधानसभेने मत देऊन अधिक नसातील अशा रकमा -	
			(३)	(४)
जी-२	इतर आधिक आणि सर्वसाधारण सेवा	२०७०, २०७५,	इतर प्रशासनिक सेवा संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	१,००० ...
जी-३	व्याज प्रदाने व ऋण सेवा	२०४८, २०४९,	ऋण कमी करणे किंवा ऋण प्रतिबंधन यांसाठी विनियोजन व्याज प्रदाने	...
जी-५	निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०७१,	निवृत्तिवेतने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	...
			एकूण-वित्त विभाग	४,३२,८७५,०१,०००
				४,३२,८७५,०२,०००

सार्वजनिक बांधकाम विभाग

एच-३	गृहनिर्माण	२२१६,	गृहनिर्माण	१५,४७,३५,०००	...	१५,४७,३५,०००
एच-५	मार्ग व पूल	३०५४,	मार्ग व पूल	३,०००	...	३,०००
एच-६	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यालान इमारती	२०५९,	सार्वजनिक लांथकामे सर्वसाधारण शिक्षण	२,०००	...	२,०००
		२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण			
		२२०३,	तंत्र शिक्षण			
		२२०५,	कला व संस्कृती			
		२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक अरोग्य			
		२२१७,	नगरविकास			
		२२३०,	कामार, सेवायोजन व कौशल्य विकास			
		२४०३,	पशुसंवर्धन			
		२४०५,	मत्यव्यवसाय			
			एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग	१५,४७,४०,०००	...	१५,४७,४०,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्झ (३)	विधानसभेने मात देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा आधिक नसातील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा आधिक नसातील अशा रकमा - (५)

जलसंपदा विभाग

आय-३ पाटबळगे, तीज आणि इतर आधिक सेवा (६)	२४०२, २७००, २७०१, २७०२, २७०५, २७११, २८०१, ३४०२,	मुद्र व जलसंधारण मोठे पाटबळगे, मध्यम पाटबळगे लहान पाटबळगे लाभद्वेष विकास फू नियंत्रण व जलविस्तारण वीज अवकाश संशोधन	११,००० ... ११,००० ११,००० ११,००० ११,००० ११,००० ११,०००
एकूण-जलसंपदा विभाग (७)	११,०००	११,०००	११,०००

विधि व न्याय विभाग

जे-१ न्यायदान (८)	२०१४,	न्यायदान सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा इतर प्रशासनिक सेवा सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा इतर सर्वसाधारण आधिक सेवा	११,४३,९८,४९७,००० १,५८,४३,२८,००० १३,०२,४१,७४,००० २६,४५,६३,००० १,५८,४३,२८,००० १३,२८,८८,२८,००० १३,२८,८८,२८,०००
जे-२ सेकेटरिएट आणि इतर सामाजिक आधिक सेवा (९)	२०५२, २०७०, २२३५, २२५०, ३४७५,	सेकेटरिएट आणि इतर सामाजिक आधिक सेवा सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा इतर प्रशासनिक सेवा सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा इतर सर्वसाधारण आधिक सेवा	११,७०,४४,९०,००० १,५८,४३,२८,००० १३,२८,८८,२८,००० १३,२८,८८,२८,००० १३,२८,८८,२८,००० १३,२८,८८,२८,०००

अनुदानाचा
किंवा इतर
विनियोजनाचा
क्रमांक
(१)

कामे व प्रयोजने

लेखाशिर्ष

एकूण

क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने विनियोजनाचा क्रमांक (१)	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा
क्रमांक (२)	उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग के-४	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास	२२३०,	३,०००
क्रमांक (३)	उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग के-५	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास	२८०९, २८१०,	१३,७७,४९,००,०००
क्रमांक (४)	उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग के-६	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास	२८५१, २८५२, २८५३,	१३,७७,४९,०५,०००
क्रमांक (५)	उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग के-७	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास	२८५४, २८५५, २८५६,	१३,७७,४९,०५,०००
क्रमांक (६)	उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग के-८	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास	२८५७, २८५८, २८५९,	१३,७७,४९,०५,०००

क्रमांक (७)	उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग के-९	कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास	रुपये	रुपये	रुपये	
१	जिल्हा प्रशासन	२०५३,	२,०००	२,०००	२,०००	
२	ग्रामविकास कार्यक्रम	२०५९,	१,०००	१,०००	१,०००	
३	ग्रामविकास कार्यक्रम	२२३५, २४१५, २५०९, २५०५, २५१५,	सार्वजनिक बांधकामे समाजिक सुरक्षा व कल्याण कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण ग्रामविकासाती विशेष कार्यक्रम ग्रामीण रोजगार इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मार्ग व पुल	१३,७७,४९,०५,०००	१३,७७,४९,०५,०००	१३,७७,४९,०५,०००
४	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१,				

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, फेब्रुवारी २७, २०२४/फाल्युन ८, शके १९४५

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा) <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक</td><td style="width: 30%;">कमे व प्रयोजने</td><td style="width: 40%;">लेखाचार्ष</td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">(१)</td></tr> </table>	अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कमे व प्रयोजने	लेखाचार्ष	(१)			<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा</td><td style="width: 30%;">एकत्रित विधीपर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा</td><td style="width: 40%;">एकत्रित विधीपर भारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा</td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">अधिक नसील अशा रकमा -</td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">(२)</td></tr> </table>	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित विधीपर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित विधीपर भारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसील अशा रकमा -			(२)		
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कमे व प्रयोजने	लेखाचार्ष														
(१)																
विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित विधीपर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित विधीपर भारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा														
अधिक नसील अशा रकमा -																
(२)																
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">एन-३ अल्पसंख्याक याचे कल्याण</td><td style="width: 30%;">२०५३,</td><td style="width: 40%;">जिल्हा प्रशासन</td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">(३)</td></tr> </table>	एन-३ अल्पसंख्याक याचे कल्याण	२०५३,	जिल्हा प्रशासन	(३)			<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">प्रकृण-ग्रामविकास विभाग</td><td style="width: 30%;">५,०००</td><td style="width: 40%;">रुपये</td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">(४)</td></tr> </table>	प्रकृण-ग्रामविकास विभाग	५,०००	रुपये	(४)					
एन-३ अल्पसंख्याक याचे कल्याण	२०५३,	जिल्हा प्रशासन														
(३)																
प्रकृण-ग्रामविकास विभाग	५,०००	रुपये														
(४)																
भाग पाच-५-२	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा</td><td style="width: 30%;">एकत्रित विधीपर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा</td><td style="width: 40%;">एकत्रित विधीपर भारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा</td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">अधिक नसील अशा रकमा -</td></tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">(५)</td></tr> </table>	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित विधीपर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित विधीपर भारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	अधिक नसील अशा रकमा -			(५)								
विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित विधीपर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित विधीपर भारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा														
अधिक नसील अशा रकमा -																
(५)																

अनुभूति
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्झ (३)	विधानसभेने मात देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसाठील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसाठील अशा रकमा - (५)

एकूण- सामाजिक याप व विशेष सहाय्य विभाग	
७,०००	७,०००

नियोजन विभाग

ओ-७	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१,	१,०००	...
ओ-८	पर्यटन	३४५२,	१,०००	...
ओ-९	अनुभूतित जाती, अनुभूतित जमाती, इतर मागासर्वा व अत्यस्थायाक याचे कल्याण	३४५४, ३६०४,	८,७६,२७,५७,००० ४८,७६,२७,५७,०००	४८,७६,२७,५७,००० ४८,७६,२७,५७,०००

एकूण-नियोजन विभाग	
४,७६,२७,५९,०००	४,७६,२७,५९,०००

सार्वजनिक आरोग्य विभाग

आर-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२०४९, २२१०, २२११, २२३५,	३५,०००	३५,००० ...
	एकूण-सार्वजनिक आरोग्य विभाग		३६,०००	३६,०००

वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग

अनुभूति
(कलमे २ व ३ पहा)

ठंडा-नाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्झ (३)	विधानसभेने मत देऊन		एकत्रित निधिवर भारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसाठील अशा रकमा - (४)
			विधानसभेने मत देऊन	एकत्रित निधिवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	
			रुपये	रुपये	
एस-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२२७०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	५,०००	...
एस-३	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	२२५१,	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	१,०००	...
			एकूण-वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्वये विभाग	१०,०००	७,०००
आदिवासी विकास विभाग					
टी-५	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजनवरील महसूली खर्च	२०५३, २०५९, २२०२, २२०४, २२१०, २२११, २२१५, २२१६, २२१७, २२२५,	जिल्हा प्रशासन सार्वजनिक लांधकामे सर्वसाधारण शिक्षण क्रीडा व युवक सेवा वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य कुटुंबकल्याण पाणी पुरवठा व स्वच्छता गृहनिर्माण नगरविकास अनुसंधित जाती, अनुसंधित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण कामागार, सेवायोजन व कौशलत्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार पीक संवर्धन मृद व जलसंधारण पशुसंवर्धन मत्थ्यव्यवसाय वर्नीकरण व वस्यजीवन	११,००० ...	११,००० ...

अनुदानाचा
किंवा इतर
विनियोजनाचा
क्रमांक
(१)

कामे व प्रयोजने

लेखाशिर्झ

(२)

विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा
अधिक नसाठील अशा रकमा - (३)	रुपये
रुपये	रुपये
२४२५,	सहकार
२४३५,	इतर कृषिव्यवक कार्यक्रम
२५०१,	ग्रामविकासातील विशेष कार्यक्रम
२५०५,	ग्रामीण रोजगार
२७०२,	लहान पाटवंथारे
२८०१,	वीज
२८१०,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा
२८५१,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग
२८५२,	उद्योग
३०५४,	मार्ग व पुल
३०५५,	मार्ग परिवहन
	एकूण-आदिवासी विकास विभाग
	११,०००
	...
	११,०००
टी-२ सहकार	
२०७०,	इतर प्रशासनिक सेवा
२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण
२४०६,	वनीकरण व वन्यजीवन
२४२५,	सहकार
२४३५,	इतर कृषिव्यवक कार्यक्रम
२८५१,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग
२८५२,	उद्योग
३४५१,	सविवालयीन-आर्थिक सेवा
३४५६,	नगरी पुरवठा
	एकूण-सहकार, पाण व वस्त्रोद्योग विभाग
	१०,०००
	...
	१०,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा फिवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाकार्श	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग					
डब्ल्यू-३	तंत्र शिक्षण	२२०३,	तंत्र शिक्षण	९,०००	...
डब्ल्यू-४	काला व संस्कृती	२२०५,	काला व संस्कृती	३,०००	...
			एकूण-उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	८,०००	३,०००
महिला व बाल विकास विभाग					
एकस-१	सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार	२२३५, २२३६,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार	९,०००	...
			एकूण-महिला व बाल विकास विभाग	९,०००	९,०००
कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविक्यता विभाग					
झोडप-२	स्क्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२२०३,	तंत्र शिक्षण	९,०००	...
			कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण संविचालयीन-सामाजिक सेवा वनीकरण व क्याजीकन	२२३०, २२३५, २२३९, २४०६,	९,०००
			एकूण-कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविक्यता विभाग	९,०००	९,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्झ (३)	विधानसभेने मात देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसातील अशा रकमा - (४)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसातील अशा रकमा - (५)

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

झोडऱ्यी-२ कला व संस्कृती (६)	२२०५, कला व संस्कृती	१,००० (७)	१,००० एकूण-पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग (८)	१,००० एकूण-पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग (९)

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग

झोडऱ्यी-३ विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग याचे कल्याण (१०)	२२२५, मागास विभाग (११)	२,००० एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग (१२)	२,००० एकूण-दिव्यांग कल्याण विभाग (१३)	२,००० एकूण-ए-महसुली लेखावरील खर्च सामान्य प्रशासन विभाग (१४)

दिव्यांग कल्याण विभाग

झोड आय-३ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण (१५)	२२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण (१६)	२,००० एकूण-दिव्यांग कल्याण विभाग (१७)	२,००० एकूण-ए-महसुली लेखावरील खर्च सामान्य प्रशासन विभाग (१८)

बौ-भाडवली लेखावरील खर्च
सामान्य प्रशासन विभाग

अनुसूची
(फलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	(१)	कामे व प्रयोजने	लेखांकिर्ण	विद्यानसामेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीपर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा	एकत्रित निधीपर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा
				अधिक नसील अशा रकमा -		

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच, फेब्रुवारी २७, २०२४/फाल्गुन ८, शके १९४५

१८

वर्गीकृत विभाग	वर्गीकृत विभाग	वर्गीकृत विभाग	वर्गीकृत विभाग	वर्गीकृत विभाग	वर्गीकृत विभाग	वर्गीकृत विभाग
शासकीय कर्मचारी इत्यादीना कर्ज	शासकीय कर्मचारी इत्यादीना कर्ज	शासकीय कर्मचारी इत्यादीना कर्ज	शासकीय कर्मचारी इत्यादीना कर्ज	शासकीय कर्मचारी इत्यादीना कर्ज	शासकीय कर्मचारी इत्यादीना कर्ज	शासकीय कर्मचारी इत्यादीना कर्ज
५-१०	(१)	७६०,	८०५,२६,८५,०००	८०५,२६,८५,०००	८०५,२६,८५,०००	८०५,२६,८५,०००
एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग	एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग
गृह विभाग	गृह विभाग	गृह विभाग	गृह विभाग	गृह विभाग	गृह विभाग	गृह विभाग
वर्गीकृत सेवावरील भांडवली खर्च	वर्गीकृत सेवावरील भांडवली खर्च	वर्गीकृत सेवावरील भांडवली खर्च	वर्गीकृत सेवावरील भांडवली खर्च	वर्गीकृत सेवावरील भांडवली खर्च	वर्गीकृत सेवावरील भांडवली खर्च	वर्गीकृत सेवावरील भांडवली खर्च
४०५५,	४०५५,	४०५५,	४०५५,	४०५५,	४०५५,	४०५५,
४०६०,	४०६०,	४०६०,	४०६०,	४०६०,	४०६०,	४०६०,
५००२,	५००२,	५००२,	५००२,	५००२,	५००२,	५००२,
५०५५,	५०५५,	५०५५,	५०५५,	५०५५,	५०५५,	५०५५,
एकूण-गृह विभाग	एकूण-गृह विभाग	एकूण-गृह विभाग	एकूण-गृह विभाग	एकूण-गृह विभाग	एकूण-गृह विभाग	एकूण-गृह विभाग
महसूल व वन विभाग	महसूल व वन विभाग	महसूल व वन विभाग	महसूल व वन विभाग	महसूल व वन विभाग	महसूल व वन विभाग	महसूल व वन विभाग
सी-१	इतर प्रकासकीय व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४२३५,	४२३५,	४२३५,	४२३५,	४२३५,
एफ-५	सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४४७५,	४४७५,	४४७५,	४४७५,	४४७५,
नगरविकास विभाग	नगरविकास विभाग	नगरविकास विभाग	नगरविकास विभाग	नगरविकास विभाग	नगरविकास विभाग	नगरविकास विभाग

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्झ (३)	विधानसभेने मात देऊन	एकत्रित निधीवर भारित मध्यक नसतील अशा रकमा - (४)	केलेल्या रकमांपेक्षा	एकूण
			मध्यक नसतील अशा रकमा - (४)	रुपये	रुपये	रुपये
				(५)	(६)	(७)
वित्त विभाग						
एच-५	नगर विकासासाठी कर्ज	६२७७,	नगर विकासासाठी कर्ज	५,६९,२८,००,०००	...	५,६९,२८,००,०००
जी-९	सार्वजनिक कर्ज व अंतरराज्यीय तडळोड	६००३, ६००४, ७८९०,	राज्य शासनाचे देशांतराती ऋण केंद्र शासनाकडून कर्ज व आगाऊ रकमा अंतरराज्यीय तडळोड	...	१४,३८,७८,०९,०००	१४,३८,७८,०९,०००
एच-६	सार्वजनिक बांधकाम विभाग		एकूण-वित्त विभाग	...	१४,३८,७८,०९,०००	१४,३८,७८,०९,०००
सार्वजनिक बांधकाम विभाग						
एच-७	सामाजिक सेवा आणि आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	४२९६, ४७९१, ५०५४,	गृहनिर्माणवरील भांडवली खर्च पूरनिंवत्रा प्रकल्पवरील भांडवली खर्च मर्ग व पुल यांवरील भांडवली खर्च	९,०००	...	९,०००
एच-८	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च इमारती यावरील भांडवली खर्च	४०५९, ४२०२, ४२१०, ४२१७, ४२२५, ४२३५,	सिक्कण, क्रीचा, कला व संस्कृती यावरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यावरील भांडवली खर्च नगरविकासावरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासर्वां व अल्पसंख्याक याचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च	१३,०००	...	१३,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन		एकत्रित निधीवर भारित मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा केलेल्या रकमांपेक्षा एकूण अधिक नसातील अशा रकमा - (४)
			रुपये	रुपये	
			रुपये	रुपये	
एच-९	प्रादेशिक असमोल दूर करण्यासाठी भांडवली खर्च	४२५०,	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	१,०००	१,०००
		४२०२,	शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यावरील भांडवली खर्च	१,०००	१,०००
		४२१०,	वैद्यकीय सेवा व साविजनिक अरोग्य यांवरील भांडवली खर्च	...	...
		४२५०,	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	...	...
			एकूण-सावर्जनिक बांधकाम विभाग	१५,०००	१५,०००
जलसंपदा विभाग					
आय-५	पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च	४४०२,	मुद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च	१४,०००	१४,०००
		४७००,	मोठे पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च	...	...
		४७०१,	मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च	...	...
		४७०२,	लहान पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च	...	...
		४७०५,	लाप्डेत्र विकास यावरील भांडवली खर्च	...	...
		४७११,	पुरनियंत्रण प्रकल्पावरील भांडवली खर्च	...	...
		४८०१,	वीज प्रकल्पावरील भांडवली खर्च	...	...
			एकूण-जलसंपदा विभाग	१४,०००	१४,०००
नियोजन विभाग					
ओ-१०	इतर ग्रामविकास कार्फिकामावरील भांडवली खर्च	४२५०,	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	१,०००	१,०००
		४५१५,	इतर ग्रामविकास कार्फिकामावरील भांडवली खर्च	...	...
		५४५२,	पर्यटनावरील भांडवली खर्च	...	...

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने लेखाशिर्झ (२)	विद्यानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसातील अशा रकमा - (३)	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसातील अशा रकमा - (४)

क्री-३	सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	एकूण-नियोजन विभाग एकूण-सहकार, पाणन व वस्त्रोदयग विभाग एकूण-सहकार, पाणन व वस्त्रोदयग विभाग एकूण-सहकार, पाणन व वस्त्रोदयग विभाग	रुपये १,००० १,००० १,००० १,०००	रुपये १,००० १,००० १,००० १,०००	रुपये १,००० १,००० १,००० १,०००
	४४२५, ४४३५, ४२५९, ५४७५,	साहकारवरील भांडवली खर्च इतर कृषिविषयक कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च ग्रामोदयग व लाडूउद्योग यावरील भांडवली खर्च इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवावरील भांडवली खर्च	१,२८,१३,१७,००० ६,५,७९,१०,०३,००० २०,३०,०६,३०,००० ८४,०९,१७,०३,०००	१४,३४,१७,०९,००० २०,३०,०६,३०,००० ८५,०९,१७,०३,००० १४,३४,१७,०३,०००	२२,६६,११,०३,००० ८५,०९,१७,०३,००० ८५,०९,१७,०३,००० ८५,०९,१७,०३,०००

विद्यानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसातील अशा रकमा - (५)	एकूण-नियोजन विभाग एकूण-सहकार, पाणन व वस्त्रोदयग विभाग एकूण-सहकार, पाणन व वस्त्रोदयग विभाग एकूण-सहकार, पाणन व वस्त्रोदयग विभाग	रुपये १,००० १,००० १,००० १,०००	रुपये १,००० १,००० १,००० १,०००

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व अनुच्छेद २०५ यानुसार, २०२३-२४ या वर्षाच्या संबंधातील विवक्षित सेवा व प्रयोजने यांवरील पूरक खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक रकमांचे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून विनियोजन करण्याकरिता तरतूद करण्यासाठी हे विधेयक मांडण्यात येत आहे.

रकमा पुढे दर्शविण्यात आल्या आहेत :—

	रुपये
(ए) महसुली खर्च ..	६३,४२,२५,३०,०००
(बी) भांडवली खर्च ..	२२,६६,९१,७३,०००
एकूण ..	<u>८६,०९,१७,०३,०००</u>

मुंबई,
दिनांक २७ फेब्रुवारी २०२४.

अजित पवार,
उप मुख्यमंत्री.